

**EUROPEISKA
UNIONENS RÅD**

**Bryssel den 10 juli 2012 (16.7)
(OR. en)**

12402/12

**Inte rinstitutionellt ärende:
2012/0169 (COD)**

**EF 167
ECOFIN 690
CONSOM 97
CODEC 1879**

FÖRSLAG

från: Europeiska kommissionen

av den: 5 juli 2012

Komm. dok. nr: COM(2012) 352 final

Ärende: Förslag till EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS
FÖRORDNING om faktablad för investeringsprodukter

För delegationerna bifogas ett förslag från kommissionen, som översänts per brev från direktör Jordi Ayet Puigarnau till Uwe Corsepius, generalsekreterare för Europeiska unionens råd.

Bilaga: COM(2012) 352 final

EUROPEISKA KOMMISSIONEN

Bryssel den 3.7.2012
COM(2012) 352 final

2012/0169 (COD)

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING

om faktablad för investeringsprodukter

(Text av betydelse för EES)

{SWD(2012) 187 final}

{SWD(2012) 188 final}

MOTIVERING

1. BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

Detta förslag handlar om att öka insynen på investeringsmarknaden för icke-professionella investerare.

Investeringsprodukter för icke-professionella investerare – bl.a. investeringsfonder, strukturerade produkter och vissa typer av försäkringsavtal för investeringsändamål – är viktiga produkter som invånarna i EU behöver för att kunna spara och investera. Samtidigt bidrar dessa produkter även effektiva kapitalmarknader som hjälper till att finansiera EU:s ekonomiska tillväxt.

Informationsasymmetrier förekommer dock mellan icke-professionella investerare och dem som utformar investeringsprodukterna och vill sälja dem till dessa investerare. Icke-professionella investerare är därmed inte väl rustade att skydda sina egna intressen. De ställs ofta inför förbryllande och alltför komplexa investeringsmöjligheter, där produkternas risker och kostnader är svåra bedöma och jämföra. Detta undergräver effektiviteten på investeringsmarknaderna och leder till högre priser för investerarna. Det bidrar också direkt till att icke-professionella investerare köper olämpliga produkter, som kan skada dem i form av oförutsedda kostnader eller förluster, missade möjligheter eller i värsta fall förlust av ett helt livs sparkapital, med dramatiska konsekvenser för både den enskilde och familjen.

Den information som i dag ges varierar beroende på vilken rättslig form produkten har, snarare än på produktens ekonomiska natur eller på de risker den utsätter icke-professionella investerare för. Informationens jämförbarhet, begriplighet och presentation varierar, vilket gör det är svårt för den genomsnittlige investeraren att göra nödvändiga jämförelser mellan olika produkter. Produktinformationen är faktiskt ofta mer inriktad på att minska de rättsliga riskerna för den som utvecklar produkten än på att tillhandahålla effektiva, öppna och balanserade upplysningar till potentiella kunder i en form som kunden kan förstå och använda. Den information som ges – utöver reklam – är i regel alldeles för omständlig och belyser inte i tillräcklig utsträckning viktiga aspekter eller upplysningar.

Vikten av att ta itu med dessa frågor har framhävts genom finanskrisen. Icke-professionella investerare har förlorat pengar på investeringar vars risker de inte kunde överblicka eller inse. Investeringsprodukter för icke-professionella investerare, bl.a. strukturerade produkter och försäkringsavtal för investeringsändamål, har dessutom ofta sålts och säljs fortfarande till icke-professionella investerare som substitut för enkla produkter som sparkonton, trots att dessa investerare inte nödvändigtvis förstår skillnaderna. Detta sker i ett sammanhang där investerarnas förtroende har kollapsat: enligt en konsumentenkät som genomförts i EU har de lägre förtroende för finansiella tjänster än för någon annan bransch.

Detta förtroende måste byggas upp igen på en sund basis. En högst väsentlig del av detta är förbättrade bestämmelser om överblickbarhet som gynnar icke-professionella investerare och beaktar deras behov.

EU har redan vidtagit innovativa åtgärder genom att utveckla ett ”faktablad” för fondföretag. Det togs fram på ett nytt sätt genom att man tillsammans med icke-professionella investerare testade olika sätt att informera för att i största möjliga mån korta ned, strama upp och rikta in

den information som lämnas och se till att informationen är begriplig för en genomsnittlig icke-professionell investerare.

Den information som fondföretag ska lämna har därför redan förbättrats, medan informationen om det bredare spektrumet av investeringsprodukter för icke-professionella investerare inte har det. Det är nu dags att ta itu med dessa produkter: europeiska icke-professionella investerare bör alltid få kortfattad, jämförbar och standardiserad information, som i denna motivering kallas ”handlingar med basfakta för investerare” eller ”faktablad”, oavsett vilken investeringsprodukt som avses.

Ursprunget till detta förslag om ett EU-omfattande faktablad är Ekofin-rådets begäran i maj 2007 att Europeiska kommissionen skulle undersöka hur samstämmig EU:s lagstiftning är när det gäller olika typer av investeringsprodukter för icke-professionella investerare.

Det första steget i detta arbete utmynnade i att kommissionen i april 2009 antog ett meddelande om paketerade investeringsprodukter för icke-professionella investerare. I det meddelandet drog kommissionen slutsatsen att ett hållbart och tillfredsställande regelverk för försäljning av och information om produkter för icke-professionella investerare bara kan åstadkommas genom lagändringar på europeisk nivå, eftersom en avsaknad av effektiva bestämmelser på europeisk nivå förstärker inkonsekvenser i praxis mellan olika sektorer. I meddelandet angavs två arbetsområden: bestämmelser om försäljning och bestämmelser om produktinformation. Detta förslag avser det sistnämnda området om produktinformation.

Förslaget har formen av en förordning, som kommer att förstärkas av detaljerade delegerade akter/genomförandeakter. I förordningen fastställs de övergripande principerna för förhållningssätt och innehåll. Med förslagen till delegerade akter/genomförandeakter standardiseras i möjligaste mån presentationen av den information som krävs enligt denna förordning, men nödvändiga anpassningar görs till de särskilda egenskaperna hos andra investeringsprodukter för icke-professionella investerare och deras olika riskprofiler, så att icke-professionella kunder alltid får de basfakta de behöver för att kunna fatta välgrundade beslut. Dessa närmare bestämmelser kommer slutligen att bilda ett paket tillsammans med den föreslagna förordningen. De kommer att påverka de totala kostnaderna för införandet av faktabladet och en noggrann konsekvensbedömning kommer därför att genomföras för dessa närmare åtgärder.

Detta förslag är ett led i ett mer omfattande lagstiftningspaket för att återställa konsumenternas förtroende för finansmarknaderna. Två andra delar ingår i paketet. Den första är en omfattande översyn av direktiv 2002/92/EG om försäkringsförmedling för att säkerställa att kunderna tillförsäkras ett starkt skydd vid köp av försäkringsprodukter. Den sista delen av paketet syftar till att stärka fondföretagens förvaringsinstituts funktion, vilket är en viktig byggsten för det investerarskydd som fondföretagsdirektivet ger. För att se till att denna byggsten är fortsatt effektiv föreslås målinriktade ändringar av direktiv 2009/65/EG.

Bestämmelserna om produktinformation som föreslås i denna förordning kompletterar i synnerhet bestämmelserna om investerarskydd vid investeringsrådgivning och försäljning. Försäljning av strukturerade insättningar har tagits upp i förslaget till Europaparlamentets och rådets direktiv om marknader för finansiella instrument och om upphävande av direktiv

2004/39/EG¹. Översynen av direktivet om försäkringsförmedling kommer specifikt att handla om att förbättra bestämmelserna om försäljning av investeringsförsäkringar.

2. RESULTAT AV SAMRÅD MED BERÖRDA PARTER OCH KONSEKVENSBEDÖMNINGAR

Initiativet är resultatet av en omfattande dialog och samråd med alla berörda parter.

Samrådet har bestått av två faser. Den första fasen följde på rådets begäran och föregick offentliggörandet av kommissionens meddelande 2009. Här ingick en uppmaning att lämna synpunkter i oktober 2007, ett uppföljningsyttrande i mars 2008, ett fackseminarium med branschföreträdare i maj 2008 och en öppen utfrågning på hög nivå i juli 2008. Den andra fasen av samrådet inföll efter meddelandet och var mer inriktad på de konkreta delarna av arbetet med produktinformation: ytterligare ett fackseminarium anordnades i oktober 2009 och en uppdatering av arbetet offentliggjordes i december 2009.

Parallellt med detta arbete samarbetade de tre nivå 3-kommittéerna med företrädare för nationella tillsynsmyndigheter för att utveckla sina tankar kring detta (europeiska banktillsynskommittén (CEBS), kommittén för europeiska myndigheter med tillsyn över försäkringar och tjänstepensioner (CEIOPS) och europeiska värdepapperstillsynskommittén (CESR)). Det första resultatet var att man gemensamt den 18 november 2009 lade fram tre sektorsrapporter för kommissionen. Då detta arbete var sektorsövergripande inrättades 2009 en gemensam nivå 3-arbetsgrupp för arbetet med paketerade investeringsprodukter för icke-professionella investerare och ett år senare lade gruppen fram sin slutrapport för kommissionen.

I november 2010 inledde kommissionen ett offentligt samråd om konkreta handlingsalternativ. Kommissionen fick in cirka 140 bidrag som lades ut på kommissionens webbplats. Reaktionerna på samrådet visade att man i branschen och bland konsumenter och berörda parter i medlemsstaterna var positiva till initiativet och det allmänna förhållningssätt som föreslagits. Meningsskiljaktigheterna gällde främst hur omfattande systemets tillämpningsområdet ska vara och i vilken utsträckning den metod som använts för fondföretagens faktablad kan kopieras för andra investeringsprodukter för icke-professionella investerare.

Dessa samråd har kompletterats med en rad diskussioner med företrädare för konsumenterna (FIN-USE, konsumentgruppen för finansiella tjänster och användargruppen för finansiella tjänster), tillsynsorgan (kommittén för finansiella tjänster, europeiska värdepapperskommittén, europeiska försäkrings- och tjänstepensionskommittén) och branschföreträdare.

Detta förslag bygger på det arbete som utförts av de tre nivå 3-kommittéerna (CEBS, CEIOPS och CESR²), synpunkter som framfördes under samrådet, bl.a. seminarierna, möten med berörda parter samt på erfarenheterna av systemet med faktablad som utformats för fondföretag.

I linje med sin politik för bättre lagstiftning har kommissionen genomfört en konsekvensbedömning av handlingsalternativen. De politiska alternativen gällde det nya

¹ KOM(2011) 656 slutlig.

² CEBS, CEIOPS och CESR är föregångarna till EBA, Eiopa och Esma.

systemets tillämpningsområde, standardiseringens omfattning, vem som ska svara för utarbetandet av produktinformationen och hur man ska se till att den tillhandahålls på ett effektivt sätt till icke-professionella investerare. Ett antal undersökningar, bl.a. en innovativ studie av beteendemässiga aspekter på icke-professionella investerare, var ett stöd för denna konsekvensbedömning.

Utkastet till konsekvensbedömning granskades av konsekvensbedömningsnämnden och ändrades sedan i enlighet med deras positiva yttrande av den 15 april 2011. Bland de förbättringar som gjordes kan nämnas följande: att samverkan mellan förslaget och andra bestämmelser om investerarskydd klargjordes ytterligare (bl.a. bestämmelserna om försäljningsmetoder), det konkreta tillämpningsområdet för produkter och enheter som berörs av förslaget förtydligades, möjlig samverkan mellan förslagen och andra lagstiftningsområden i unionen klargjordes ytterligare, analysen av olika alternativ fördjupades och utvidgades, och lönsamhetsberäkningarna justerades för att tydligare avspeglar åtgärder som redan vidtagits för fondföretag. Dessutom fördjupades analysen av andra faktorer som är relevanta för investerares beslut för att mer explicit avspeglar att faktablad bara är *en* sådan faktor, och att den roll som rådgivare och försäljare har kan vara avgörande eller påverka investerarens beslut i många konkreta försäljningssammanhang.

3. FÖRSLAGETS RÄTTSLIGA ASPEKTER

3.1. Rättslig grund

Förslaget grundas på artikel 114 i EUF-fördraget. Enhetliga regler läggs fast om produktinformation för icke-professionella investerare. Syftet är att se till att icke-professionella investerare ska kunna förstå investeringsprodukternas basfakta och risker och jämföra olika produkter. Samtidigt syftar det också till att säkerställa att produktutvecklare och de som säljer dessa produkter konkurrerar på lika villkor. Målet är därför att fastställa enhetliga villkor för hur investerare i EU informeras om investeringsprodukter med hjälp av ett kortfattat dokument och för hur de får denna information. Detta förslag harmoniserar därför informationskraven på investeringsprodukter för alla relevanta aktörer på marknaden för investeringsprodukter för icke-professionella investerare, produktutvecklare, personer som säljer produkterna och investerare.

Olika regler i olika branscher som erbjuder investeringsprodukterna samt de nationella bestämmelserna på området skapar olika konkurrensvillkor för de olika produkterna och distributionskanalerna samt fler hinder för en inre marknad för finansiella tjänster och produkter. Medlemsstaterna har redan vidtagit olika och icke samordnade insatser för att åtgärda brister i investerarskyddet och denna utveckling skulle sannolikt fortsätta. Handeln med investeringsprodukter för icke-professionella investerare ökar mellan länderna, men utformas olika nationella förhållningssätt kommer detta att leda till olika nivåer av investerarskydd, ökade kostnader och större osäkerhet för produkternas leverantörer och distributörer, vilket i sin tur hämmar en ytterligare utveckling av den gränsöverskridande marknaden på detta område. För att den marknaden ska kunna vidareutvecklas måste det också vara enkelt att jämföra olika typer av produkter i hela unionen. Med olika standarder för produktinformationen blir sådana jämförelser mycket svåra. Olika regler kan medföra hinder för de grundläggande friheterna och därmed direkt påverka den inre marknadens funktion. Erfarenheterna av fondföretag visar också att olika nationella förhållningssätt till information kan snedvrider konkurrensen avsevärt. Lämplig rättslig grund är därför artikel 114 i EUF-fördraget.

Det anses lämpligt och nödvändigt att detta förslag har formen av en förordning, så att initiativet kan fylla sitt syfte. Denna åtgärd avser bara information till icke-professionella investerare. Den behandlar inte andra rättigheter eller skyldigheter för produktutvecklare, personer som säljer investeringsprodukter eller investerare, där ett direktiv kan vara den lämpliga rättsliga formen. Erfarenheterna har visat att om produktinformation ska innehålla standardiserade upplysningar som gör att investerare kan jämföra olika investeringsprodukter, så kan detta bara åstadkommas genom direkt tillämpliga bestämmelser som inte kräver att medlemsstaterna vidtar några ytterligare genomförandeåtgärder. Om kraven på informationens innehåll och form skulle skilja sig från en medlemsstat till en annan till följd av införlivandet av ett direktiv, skulle detta skapa olika konkurrensvillkor för marknadsaktörerna och investerarskyddet skulle variera. Det är viktigt att förordningen föreskriver direkta skyldigheter för privata parter när det gäller informationens utarbetande och tillhandahållande, och omfattningen av dessa skyldigheter ska inte vara beroende av nationella genomförandeåtgärder.

3.2. Subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna

Enligt subsidiaritetsprincipen som fastställs i artikel 5.3 i EU-fördraget ska en åtgärd vidtas på EU-nivå endast om och i den mån som målen för den planerade åtgärden inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna och därför, på grund av den planerade åtgärdens omfattning eller verkningar, bättre kan uppnås på unionsnivå.

Målen med detta förslag är att säkerställa lika konkurrensvillkor i hela EU för utvecklare och försäljare av investeringsprodukter och att fastlägga en enhetlig nivå för investerarskyddet genom att införa harmoniserade regler om öppenhet. Detta kan inte uppnås genom åtgärder på medlemsstatsnivå. Nationella förhållningssätt kan få positiva effekter på investerarskyddet inom medlemsstaterna, men nationella system är per definition begränsade till det nationella territoriet. Förhållningssätten till investerarinformation riskerar dessutom att variera. De kan varken skapa lika konkurrensvillkor i hela EU för utvecklare och försäljare av investeringsprodukterna eller en gemensam skyddsnivå för investerarna vad beträffar den information de får. Det krävs därför åtgärder på europeisk nivå.

I enlighet med proportionalitetsprincipen (artikel 5.4 i EU-fördraget) är det för att målen med detta initiativ ska uppnås nödvändigt och lämpligt att lägga fast principer för innehåll och form för informationen, om investeringsprodukter för icke-professionella investerare och att fastställa regler om utformning och tillhandahållande av denna information till icke-professionella investerare. Dessa krav bör vidareutvecklas på nivå 2, så att en erforderlig grad av överensstämmelse mellan åtgärderna kan uppnås som underlättar jämförelser mellan investeringsprodukter med ursprung i branschens olika sektorer.

3.3. Efterlevnad av artiklarna 290 och 291 i EUF-fördraget

Sedan den 1 januari 2011 är förordningarna om upprättandet av de tre europeiska tillsynsmyndigheterna EBA, Eiopa och Esma tillämpliga³. I detta sammanhang vill kommissionen påminna om sina uttalanden om artiklarna 290 och 291 i EUF-fördraget, i samband med att förordningarna antogs den 23 september 2009: "När det gäller processen för antagande av regleringsstandards framhåller kommissionen den unika karaktären hos sektorn för finansiella tjänster, i enlighet med Lamfalussy-strukturen och uttryckligen erkänd i

³ Förordning (EU) nr 1093/2010, förordning (EU) nr 1094/2010 och förordning (EU) nr 1095/2010, EUT L 331, 15.12.2010, s. 12.

förklaring 39 i EUF-fördraget. Emellertid hyser kommissionen allvarliga tvivel huruvida begränsningarna av dess roll vid antagandet av delegerade akter och genomförandeåtgärder är i linje med artiklarna 290 och 291 i EUF-fördraget.”

3.4. Närmare redogörelse för förslaget

3.4.1. *Investeringsprodukter som bör åtföljas av ett faktablad när de säljs till icke-professionella investerare*

Investeringsprodukter kan ges olika rättsliga former, så att samma investeringsförslag erbjuds i branschens olika sektorer. Produkterna kan därigenom ge intryck av att vara ganska olika, även om de underliggande ekonomiska ändamålen är desamma (en fond, en insättning och ett försäkringsavtal av unit linked-typ kan se mycket olika ut, men kan användas på samma sätt för att tillhandahålla samma investeringsförslag). Alla dessa produkter är försök att tillgodose ett relativt enkelt behov, nämligen en kapitaltillväxt som är högre än den riskfria räntan. Dessa produkter erbjuder olika saker – vissa kombinerar möjligheterna till kapitaltillväxt med en kapitalgaranti, andra inte, vissa kombinerar ett investeringselement med andra element (t.ex. livförsäkringsförmåner). Ändå saluförs alla till icke-professionella investerare som kontaktar finansiella intermediärer eller produktutvecklare om produkter som direkt tillgodoser ett behov av kapitaltillväxt

Sådana investeringsprodukter exponerar investeraren för fluktuationer när det gäller tillgångarnas marknadsvärde eller de utdelningar som tillgångarna ska generera. Denna exponering är dock inte direkt som när t.ex. en investerare själv köper vissa tillgångar. Dessa produkter och de som utvecklar dem träder i stället in mellan investeraren och marknaderna, genom en kombination av paketering av dessa tillgångar eller andra mekanismer som skiljer sig från direkt innehav. Tekniskt kan det då t.ex. röra sig om en sammanslagning av kapital från flera olika investerare för att möjliggöra kollektiva investeringar eller att man skapar exponeringar genom derivatinstrument. Dessa metoder kan öka produktens komplexitet och kostnader och göra den mer oöverskådlig. De kan dock också möjliggöra riskspridning och andra fördelar som investerarna själv inte skulle kunna åstadkomma och de gör det möjligt för människor att investera mer effektivt på marknaderna, vilket berikar kapitalmarknaderna och ökar valmöjligheterna för investerare som vill diversifiera sina investeringar. För att alla sådana produkter ska omfattas hänvisar definitionen av investeringsprodukter i denna förordning direkt till denna ”paketerade” form. I kommissionens meddelande från april 2009 hänvisas det specifikt till *paketerade* investeringsprodukter för icke-professionella investerare (PRIP). Efter samrådet genomförs denna inriktning på paketerade investeringar i denna förordning genom en hänvisning till det indirekta innehavet av tillgångar.

Definitionen omfattar produkter med kapitalgarantier samt produkter där inte bara kapitalet utan även en del av avkastningen är garanterad, investeringsfonder (öppna eller slutna, inklusive fondföretag), alla strukturerade produkter oavsett form (t.ex. paketerade som försäkringar, fonder, värdepapper eller bankprodukter), försäkringsprodukter vars återköpsvärden bestäms indirekt av avkastningen på försäkringsbolagets egna investeringar eller till och med av försäkringsbolagets lönsamhet samt derivatinstrument. Vissa av dessa produkter kan användas som individuella pensionsprodukter, dvs. pensionssparande.

Med denna definition omfattar denna förordning därför inte följande produkter:

– Produkter med fast avkastning under hela löptiden, eftersom det belopp som ska betalas ut inte är exponerat mot andra tillgångars värdet förändringar (ingen placeringsrisk föreligger).

- Rena aktier och obligationer, förutsatt att de inte omfattar någon annan mekanism än ett direkt innehav av tillgångarna ifråga.
- Inlåning som inte är ”strukturerad”, dvs. inlåning med ränteavkastning som bestäms av t.ex. Euribor eller Libor.
- Försäkringsprodukter som bara erbjuder försäkringsförmåner, t.ex. försäkringsprodukter som är rena trygghetsförsäkringar eller skadeförsäkringar, och som inte erbjuder ett återköpsvärde som är exponerat för fluktuerande avkastning på en eller flera underliggande tillgångar eller referensvärden.
- Tjänstepensionsordningar som omfattas av direktiv 2003/41/EG eller direktiv 2009/138/EG.
- Pensionsprodukter för vilka ett finansiellt bidrag från arbetsgivaren krävs enligt nationell lagstiftning och där arbetstagaren inte kan välja vem som tillhandahåller pensionsprodukten.

Utbetalningsmekanismer är inte relevanta för avgränsningen av tillämpningsområdet: produkter som genererar inkomster eller resulterar i en enda utbetalning på förfallodagen eller tillämpar något annat system omfattas alla av tillämpningsområdet om de uppfyller den allmänna definitionen.

Definitionen hänvisar inte till att produkten ska vara avsedd för användning av icke-professionella investerare, även om många investeringsprodukter är utformade just med icke-professionella kunder i åtanke. Skälet till detta är att det elementet bara kan avgöras på försäljningsstället, när man säljer en viss investeringsprodukt till en icke-professionell kund eller ger råd om detta. Informationen måste dock lämnas, så snart en produkt som omfattas av tillämpningsområdet ska säljas till icke-professionella investerare.

3.4.2. Ansvar för att ta fram faktabladet – artikel 5

Genom förslaget faller uttryckligen ansvaret för att ta fram faktabladet på investeringsproduktens utvecklare i den mening som avses i förordningen: Detta innebär en person som utvecklar en investeringsprodukt, men även en person som väsentligt har ändrat den risk som är förenad med en befintlig investeringsprodukt eller dess kostnadsstruktur. (Ett företag som kombinerar andra produkter skulle vara en produktutvecklare). Denna definition täcker en situation där den ursprungliga utvecklaren av en viss finansiell produkt inte har kontroll över slutprodukten. Det är inte alla förändringar av den ursprungliga produkten som föranleder en sådan överföring av ansvaret. Förändringar som väsentligt påverkar viktiga aspekter på investeringsprodukten såsom dess risk-/avkastningsprofil eller dess kostnader ska betraktas som utveckling av en ny produkt, vilket framgår av artikel 4. Läggs utarbetandet av en del eller all information över på tredje part, vilket kan inträffa vid samarbete med distributörer, påverkar detta inte produktutvecklarens övergripande ansvar för faktabladet.

3.4.3. Faktabladets form och innehåll – artiklarna 6–11

Genom detta förslag införs de principer som gäller för fondföretagens faktablad även för övriga investeringsprodukter för icke-professionella investerare. Alla faktablad bör ha ett standardiserat utseende och innehåll, så att basfakta presenteras på ett enhetligt sätt för att icke-professionella investerare ska kunna jämföra och förstå den information som lämnas.

Faktabladet bör ses som en möjlighet att kommunicera effektivt och rättframt med potentiella investerare. Förslaget ger därför tydliga anvisningar om faktabladets form och språk: Det ska

vara en kort handling, kortfattat skriven utan fackspråk med undvikande av jargong så att en genomsnittlig eller typisk icke-professionell investerare förstår vad som står. Formatet ska vara gemensamt så investerare enkelt kan jämföra olika investeringsprodukter. Faktabladet bör vara en separat handling så att icke-professionella investerare inte ska behöva läsa andra dokument för att förstå vilka investeringsprodukters viktigaste egenskaper är och kunna fatta ett välgrundat investeringsbeslut. Vidare bör den klart skilja sig från reklammaterial.

I förslaget preciseras vilka av investeringsprodukters viktiga element som bör beskrivas i faktabladet: produktens namn och utvecklarens identitet, produktens natur och huvudegenskaper, inklusive om investerarens kan förlora kapital, dess risk- och avkastningsprofil, kostnader samt tidigare resultat om detta är relevant. Andra uppgifter får tas med för vissa produkter och information om möjliga framtida resultat ska lämnas för privata pensionsprodukter. I förslaget fastställs ett gemensamt format och gemensam ordningsföljd, för att det ska bli enklare att jämföra. Det är mycket viktigt att informationer i faktabladet är så kortfattade som möjligt, eftersom det annars blir alltför komplicerat för en icke-professionell investerare. För att faktabladet ska vara så kort som möjligt, får ingen annan information ingå.

Dessa krav bör förstärkas med delegerade akter och metoder för beräkning av sammanfattande information om risker och kostnader i tekniska standarder. Med ett sådant tillvägagångssätt kan man se till att uppgifterna i möjligaste mån är konsekventa och jämförbara för den typ av produkter som omfattas av systemet. Kompletterande initiativ väntas kunna bidra väsentligt till att detta initiativ blir framgångsrikt, t.ex. genom att man tar fram gemensamma ordlistor med facktermer eller utbyter bästa klarspråksspraxis.

Förslaget innehåller dessutom åtgärder för att hålla faktabladet aktuellt och säkerställa lämpliga hänvisningar i åtföljande reklammaterial.

I förslaget klargörs produktutvecklarens ansvar på grundval av faktabladet och bevisbördan i detta avseende: det är produktutvecklaren som ska visa att man har följt bestämmelserna i förordningen, om en icke-professionell investerare framför krav.

3.4.4. Skyldighet att tillhandahålla faktabladet – artiklarna 12–13

Enligt förslaget ska faktabladet överlämnas till icke-professionella investerare (inte bara erbjudas). Den som säljer produkten till icke-professionella investerare (oavsett om det rör sig om en distributör eller produktutvecklaren vid direktförsäljning) måste lämna informationen till den potentiella investeraren i god tid innan en försäljning genomförs. Tidpunkten för detta är mycket viktig: för att vara effektivt måste faktabladet överlämnas innan ett investeringsbeslut fattas. I förslaget till förordning medges dock viss flexibilitet kring tidpunkten, när det gäller vissa former av distribution som inte sker personligen. Förslaget innehåller också krav på de medier som ska användas för att tillhandahålla faktabladet till icke-professionella investerare, bl.a. villkor som innebär att andra medier än papper kan användas. Syftet med dessa krav är att se till att dessa medier är lämpliga för försäljningen och att icke-professionella investerare får fortsatt tillgång till informationen i framtiden. För att uppnå konsekventa resultat kommer metoder, tidsfrister och villkor för tillhandahållandet av informationen till en icke-professionell investerare att fastställas i delegerade akter.

3.4.5. *Klagomål, rättslig prövning och samarbete – artiklarna 14–17*

Förslaget omfattar åtgärder för att säkerställa effektiva klagomålsförfaranden, dels för produktutvecklaren, dels på medlemsstatsnivå. I detta ingår också åtgärder för att säkerställa effektiv tillgång till tvistlösningsförfaranden och rättslig prövning.

Eftersom detta förslag är sektorsövergripande och omfattar bank-, försäkrings- och fondprodukter samt värdepapper, krävs ett ökat och effektivt samarbete mellan behöriga myndigheter inom alla sektorer.

3.4.6. *Administrativa sanktioner och åtgärder – artiklarna 18–22*

I kommissionens meddelande om sanktioner⁴ bekräftas det att ”de nationella tillsynsmyndigheterna ansvarar för att förhindra att finansinstitut bryter mot EU-regler, samt att beivra överträdelser inom sina rättsområden, varför den absolut viktigaste uppgiften för nationella tillsynsmyndigheter är att säkerställa en korrekt tillämpning av EU:s regelverk”. Samtidigt betonas det att de nationella myndigheterna bör agera på ett samordnat och integrerat sätt.

I linje med det meddelandet och efter andra EU-initiativ inom finanssektorn innehåller detta förslag bestämmelser om sanktioner och åtgärder som syftar till att införa ett harmoniserat tillvägagångssätt för sanktioner och säkerställa enhetlighet. Det är viktigt att administrativa sanktioner och åtgärder tillämpas, om de centrala bestämmelserna i detta förslag inte efterlevs, och att dessa sanktioner och åtgärder är effektiva, proportionerliga och avskräckande.

3.4.7. *Övergångsbestämmelser för fondföretag och översynsklausul – artiklarna 23–25*

Eftersom faktabladet nyligen har införts för fondföretag, skulle det inte vara rimligt att i detta skede även på fondföretag tillämpa kraven på faktablad i den här förordningen. En övergångsbestämmelse har därför införts för att fondföretag ska kunna fortsätta att använda faktabladet enligt direktiv 2009/65/EG i fem år från och med ikraftträdandet av denna förordning.

Kommissionen kommer då att kunna bedöma hur fondföretag bör behandlas och om – och i så fall hur – det nuvarande faktabladet för fondföretag bör ändras, så att informationen blir så jämförbar som möjligt mellan fondföretag och andra investeringsprodukter som omfattas av faktabladet enligt denna förordning. Utöver att fastställa eventuella justeringar av innehållet i fondföretagens faktablad kan man tänka sig flera alternativ för att genomföra dessa justeringar på ett proportionerligt sätt. Ett alternativ kan vara att förlänga övergångsordningen i denna förordning så att fondföretag även i fortsättningen bara omfattas av kraven i direktiv 2009/65/EG – fast justera kraven i direktivet så att informationen är jämförbar. Ett annat alternativ är att ändra direktiv 2009/65/EG genom att upphäva bestämmelserna om fondföretagens faktablad och flytta reglerna om fondföretagens faktablad till denna förordning. Ett sista alternativ vore att låta bestämmelserna om fondföretagens faktablad vara kvar i ramverket för fondföretag, men fastslå att denna handling motsvarar faktabladet för paketerade investeringsprodukter för icke-professionella investerare. Vid bedömningen av de

⁴ Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén om att förstärka sanktionssystemen i den finansiella tjänstesektorn, (KOM(2010) 716 slutlig, 8.12.2010).

olika alternativen kan man även undersöka om det är nödvändigt att göra ändringar i faktabladet i den här förordningen.

I denna förordning föreskrivs det att det efter fyra år ska göras en översyn av hur effektiva åtgärderna är. Tidpunkten är fastställd så att den ligger inom ovannämnda övergångsperiod för att man ska hinna bestämma hur fondföretag bör behandlas. Vid översynen bör det också övervägas om förordningens tillämpningsområde bör utvidgas ytterligare till att även omfatta nya eller innovativa investeringsprodukter som erbjuds i EU.

3.4.8. Samverkan med unionens övriga lagstiftning om tillhandahållande av information till konsumenterna

Vad beträffar andra informationskrav i unionslagstiftningen bör det noteras att den här förordningens faktablad är en ny informationshandling som till innehåll och form helt skräddarsytts efter vad normala icke-professionella investerare behöver när de överväger och jämför olika investeringsprodukter före en investering. Utformningen och syftet är därför inte helt identiska med andra informationskrav som exempelvis sammanfattningen enligt prospektdirektivet eller informationskraven enligt Solvens II. Dessa uppgifter ska förutom att tillhandahålla basfakta till icke-professionella investerare fylla andra syften, t.ex. säkerställa överblickbarhet över finansmarknaderna eller ge en fullständig bild av alla detaljer i ett förslag till avtal. Faktabladet kan därför inte utan vidare ersätta dessa andra krav och kommer att finnas parallellt med dessa. Erfarenheterna av kraven i denna förordning kommer dock att visa om kraven på faktabladet faktiskt bör vidareutvecklas, t.ex. för att ersätta viss information som krävs enligt annan unionslagstiftning.

Kraven på faktabladet gäller vidare parallellt med kraven i direktivet om distansförsäljning av finansiella tjänster till konsumenter och direktivet om e-handel. Kraven i direktivet om distansförsäljning är tjänsterelaterade och kraven i direktivet om e-handel kompletterar andra informationskrav enligt unionslagstiftningen. Denna förordning kommer därför inte att påverka dessa direktiv.

4. BUDGETKONSEKVENSER

Förordningen får inga konsekvenser för EU:s budget, eftersom det inte krävs någon ytterligare finansiering och inga ytterligare tjänster för att fullgöra dessa uppgifter. De uppgifter som de europeiska tillsynsmyndigheterna förväntas utföra tillhör redan myndigheternas ansvarsområde, vilket betyder att de resurser och den personal som anslagits i de godkända finansieringsöversikterna för dessa myndigheter är tillräckliga för genomföra dessa uppgifter.

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING

om faktablad för investeringsprodukter

(Text av betydelse för EES)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 114,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,⁵

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

med beaktande av Europeiska centralbankens yttrande,⁶

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande,⁷

efter att ha hört Europeiska datatillsynsmannen,

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet, och

av följande skäl:

- (1) Icke-professionella investerare erbjuds allt fler typer av investeringsprodukter när de överväger att göra en investering. Dessa produkter erbjuder ofta särskilda investeringslösningar för icke-professionella investerares behov, men de är ofta komplexa och svårbegripliga. Den information investerare i dag får om sådana investeringsprodukter är inte samordnad och hjälper ofta inte icke-professionella investerare att jämföra olika produkter eller att förstå deras särdrag. Följaktligen har icke-professionella investerare ofta gjort investeringar med risker och kostnader som de inte insåg hela vidden av, och har då ibland åsamkats oförutsedda förluster.
- (2) En viktig åtgärd för att skydda investerare är att förbättra bestämmelser om överblickbarhet när det gäller investeringsprodukter som erbjuds icke-professionella investerare. Det är också en förutsättning för att återuppbygga icke-professionella investerares förtroende för finansmarknaden. På unionsnivå har de första stegen redan tagits i denna riktning: genom utvecklandet av den ordning med basfakta för

⁵ EUT [...], [...], s.

⁶ EUT [...], [...], s.

⁷ EUT C , , s. .

investerare som inrättades genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG av den 13 juli 2009 om samordning av lagar och andra författningar som avser företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag).⁸

- (3) Olika regler som avviker från varandra beroende på vilken bransch som erbjuder investeringsprodukterna samt de nationella bestämmelserna på området skapar ojämlika konkurrensvillkor för de olika produkterna och distributionskanalerna samt fler hinder för en inre marknad för finansiella tjänster och produkter. Medlemsstaterna har redan vidtagit skiljaktiga och icke samordnade insatser för att åtgärda brister i investerarskyddet och denna utveckling skulle sannolikt fortsätta. Olika förhållningssätt till information om investeringsprodukter hindrar utvecklingen av likvärdiga konkurrensvillkor mellan olika utvecklare av investeringsprodukter och dem som säljer dessa produkter, vilket snedvrider konkurrensen. Detta skulle också göra att investerarskyddet inte blir enhetligt i unionen. Sådana skillnader utgör ett hinder för upprättandet av den inre marknaden och dess smidiga funktion. Rättslig grund är därför artikel 114 i EUF-fördraget, som den konsekvent tolkats i Europeiska unionens domstols rättspraxis.
- (4) För att förhindra avvikelser är det nödvändigt att på unionsnivå införa enhetliga bestämmelser om överblickbarhet som gäller för alla aktörer på marknaden för investeringsprodukter. För att kunna harmonisera faktablads utformning och innehåll krävs det en förordning som säkerställer att det för dessa dokument införs en gemensam standard på ett sådant enhetligt sätt. En förordnings direkt tillämpliga regler bör säkerställa att alla aktörer på marknaden för investeringsprodukter omfattas av samma krav. Detta torde säkerställa enhetlig information, genom att förhindra olikartade nationella krav vid införlivandet av ett direktiv. En förordning är också lämplig för att se till att alla som säljer investeringsprodukter omfattas av enhetliga krav, när faktablad tillhandahålls till icke-professionella investerare.
- (5) Att förbättra informationen om investeringsprodukter är viktigt för att återvinna icke-professionella investerares förtroende för finansmarknaderna, men det är lika viktigt att effektivt reglera försäljningsmetoderna för dessa produkter. Denna förordning kompletterar distributionsåtgärder i Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/39/EG.⁹ Den kompletterar också åtgärder om distributionen av försäkringsprodukter i Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/92/EG.¹⁰
- (6) Denna förordning bör tillämpas på samtliga produkter – oberoende av form och konstruktion – som finanssektorn utvecklar för att ge icke-professionella investerare investeringsmöjligheter, där den avkastning som erbjuds investeraren påverkas av hur en eller flera tillgångars värde eller andra referensvärden än räntesatser utvecklas. I detta bör ingå investeringsprodukter som investeringsfonder, livförsäkringar med ett investeringsinslag samt strukturerade produkter till icke-professionella investerare. För dessa produkter är investeringen inte av direkt slag, som när man köper eller innehar själva tillgångarna. I stället inträder de mellan investeraren och marknaderna genom en process, där tillgångar ”förpackas” eller läggs ihop för att skapa andra exponeringar, åstadkomma andra produktgenskaper eller kostnadsstrukturer än vid ett direkt innehav. Sådana ”förpackningar” kan göra det möjligt för icke-professionella investerare att använda investeringsstrategier som annars skulle vara omöjliga eller

⁸ EUT L 302, 17.11.2009, s. 32.

⁹ EUT L 145, 30.4.2004, s. 1.

¹⁰ EUT L 9, 15.1.2003, s. 3.

opraktiska. De kan dock också kräva att ytterligare information tillhandahålls, särskilt för att kunna jämföra olika sätt att förpacka investeringar.

- (7) För att säkerställa att denna förordning enbart omfattar sådana paketerade investeringsprodukter, bör förordningens tillämpningsområde därför inte omfatta försäkringsprodukter utan investeringsmöjligheter och produkter som endast är ränteexponerade. Tillgångar som innehas direkt – som företagsaktier eller statsobligationer – är inte paketerade investeringsprodukter och bör därför uteslutas. Eftersom tyngdpunkten i denna förordning ligger på att förbättra jämförbarheten och begripligheten hos information om investeringsprodukter som saluförs till icke-professionella investerare, bör denna förordning inte omfatta tjänstepensionssystem som omfattas av Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/41/EG av den 3 juni 2003 om verksamhet i och tillsyn över tjänstepensionsinstitut¹¹, eller av Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/138/EG av den 25 november 2009 om upptagande och utövande av försäkrings- och återförsäkringsverksamhet (Solvens II).¹² Denna förordning bör heller inte omfatta vissa tjänstepensionssystem som inte omfattas av direktiv 2003/41/EG, om det enligt nationell lagstiftning krävs ett finansiellt bidrag från arbetsgivaren och arbetstagaren inte kan välja vem som tillhandahåller pensionsprodukten. Investeringsfonder för institutionella investerare omfattas heller inte av denna förordning, eftersom de inte saluförs till icke-professionella investerare. Emellertid bör investeringsprodukter för att spara till en privat pension omfattas, eftersom de ofta konkurrerar med andra produkter som förordningen omfattar och som distribueras på samma sätt till icke-professionella investerare.
- (8) För att klargöra sambandet mellan skyldigheterna enligt denna förordning och de som föreskrivs i Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/71/EG av den 4 november 2003 om de prospekt som ska offentliggöras när värdepapper erbjuds till allmänheten eller tas upp till handel och om ändring av direktiv 2001/34/EG¹³ samt direktiv 2009/138/EG, måste det anges att dessa direktiv är fortsatt tillämpliga vid sidan av förordningen.
- (9) Utvecklare av investeringsprodukter – som fondförvaltare, försäkringsbolag, emittenter av värdepapper, kreditinstitut eller värdepappersföretag – bör utarbeta faktabladet för investeringsprodukter de utvecklar, eftersom de känner till produkten bäst och ansvarar för den. Faktabladet bör utvecklaren ta fram, innan produkterna kan säljas till icke-professionella investerare. Om emellertid en produkt inte säljs till icke-professionella investerare, behövs inget faktablad. Om vidare en utvecklare av investeringsprodukter inte kan ta fram ett faktablad, får detta delegeras till andra. För att säkerställa omfattande spridning och tillgång till faktablad, bör denna förordning möjliggöra att utvecklaren av investeringsprodukten offentliggör dem på en valfri webbplats.
- (10) För att tillgodose icke-professionella investerares behov måste det tillses att information om investeringsprodukter är korrekt, opartisk, klar och inte vilseleder dessa investerare. Denna förordning bör därför fastställa gemensamma standarder för upprättandet av faktablad, för att trygga att de är begripliga för icke-professionella

¹¹ EUT L 235, 23.9.2003, s. 10.

¹² EUT L 335, 17.12.2009, s. 1.

¹³ OJ L 345, 21.12.2003, p. 64.

investerarare. Eftersom många icke-professionella investerare har svårt att förstå finansiell fackterminologi, bör särskild uppmärksamhet ägnas åt dokumentets ordval och uttryckssätt. Regler bör också fastställas om det språk de bör avfattas på. Dessutom bör icke-professionella investerare kunna förstå själva faktabladet, utan att hänvisas till annan information.

- (11) Icke-professionella investerare bör förse med den information som krävs för att de ska kunna fatta välgrundade investeringsbeslut och jämföra olika investeringsprodukter, men det finns en risk att de inte kommer att använda informationen om den inte är kort och koncis. Därför bör faktabladet bara innehålla basfakta, bland annat om produktens natur och huvuddrag, inklusive huruvida investeraren kan förlora kapital, produktens risk- och avkastningsprofil, kostnaderna, relevant tidigare resultat samt viss annan särskild information som kan behövas för att förstå enskilda produkttypers egenskaper, inklusive de som avser pensionssparande.
- (12) Faktabladet bör utformas så att icke-professionella investerare kan jämföra olika investeringsprodukter, eftersom konsumenters beteende och förmåga gör att informationens format, presentation och innehåll måste vara väl avvägt för att maximera dess förståelse och användning. I alla dokument bör dessa element och deras rubriker ha samma ordningsföljd. Dessutom bör för olika produkter faktabladets uppgifter och dessas presentation harmoniseras ytterligare genom delegerade akter, som beaktar tillgänglig och pågående forskning om konsumentbeteenden, inklusive tester av hur ändamålsenliga olika sätt att presentera information är för konsumenterna. Dessutom bör icke-professionella investerare vid vissa investeringsprodukter ha möjlighet att välja mellan flera underliggande investeringar. Dessa produkter bör beaktas när formatet tas fram.
- (13) Allt fler icke-professionella investerare strävar inte bara efter ekonomisk vinning vid sina investeringsbeslut. Ofta har de också andra, sociala eller miljömässiga syften. Dessutom kan information om andra aspekter på investeringar än finansiella vara viktiga för dem som vill göra hållbara, långsiktiga investeringar. Emellertid kan det vara svårt att jämföra eller hitta uppgifter som utvecklaren av investeringsprodukter söker om sociala resultat, miljö- eller ledningsresultat. Därför är det önskvärt att ytterligare harmonisera de närmare uppgifterna om huruvida sociala frågor, miljö- eller ledningsfrågor har beaktats och i så fall hur.
- (14) Faktablad bör klart skilja sig från allt marknadsföringsmaterial. Dess betydelse får inte försvagas av sådana dokument.
- (15) För att trygga att faktablad innehåller tillförlitlig information, bör denna förordning kräva att utvecklare av investeringsprodukter håller faktablad uppdaterade. Därför är det nödvändigt att det i en delegerad akt som antas av kommissionen anges närmare bestämmelser om villkor och frekvens för översyn av informationen och om villkoren för ändringar.
- (16) Faktablad ligger till grund för icke-professionella investerares investeringsbeslut. Av detta skäl har utvecklare av investeringsprodukter ett stort ansvar mot icke-professionella investerare genom att se till att de iakttar denna förordning. Viktigt är därför att se till att icke-professionella investerare som förlitat sig på ett faktablad vid sitt investeringsbeslut har effektiv rätt till rättslig prövning. Det bör också säkerställas att alla icke-professionella investerare i unionen har samma rätt att söka ersättning för

skador de kan åsamkas, till följd av att utvecklare av investeringsprodukter inte iakttagit kraven i denna förordning. Således bör ansvarsförhållandena för utvecklare av investeringsprodukter harmoniseras. Det bör i förordningen föreskrivas att en icke-professionell investerare ska kunna ställa produktutvecklaren till svars för en överträdelse av förordningen, om en förlust orsakats av användningen av faktabladet.

- (17) Eftersom icke-professionella investerare saknar insikt i de interna förfarandena hos utvecklare av investeringsprodukter, bör omvänd bevisföring föreskrivas. Det åligger produktutvecklaren att visa att faktabladet har upprättats i enlighet med denna förordning. Emellertid ska den icke-professionelle investeraren kunna styrka att dennes förlust uppstått på grund av användningen av informationen i faktabladet, eftersom detta är en helt privat angelägenhet.
- (18) När det gäller civilrättsligt ansvar för utvecklare av investeringsprodukter bör det – om det inte omfattas av denna förordning – regleras av tillämplig nationell lagstiftning som är avhängig av bestämmelser i internationell privaträtt. Vilken domstol som är behörig att avgöra en icke-professionell investerares rättsanspråk som gäller civilrättsligt ansvar bör avgöras av relevanta internationella privaträttsliga bestämmelser.
- (19) För att icke-professionella investerare ska kunna fatta ett välgrundat investeringsbeslut, bör personer som säljer investeringsprodukter åläggas att tillhandahålla faktabladet i god tid innan transaktioner avtalas. Detta krav bör tillämpas generellt, oavsett var eller hur transaktionen sker. Med säljare menas distributörer men även utvecklarna av investeringsprodukterna, om dessa väljer att sälja produkten direkt till icke-professionella investerare. För att säkerställa nödvändig flexibilitet och proportionalitet, bör icke-professionella investerare som vill avtala om en transaktion med teknik för distanskommunikation kunna ta emot faktablad efter det att transaktionen är avtalad. Även i det fallet skulle faktabladet vara värdefullt för investeraren, exempelvis för att ge denne möjlighet att jämföra den produkt som köpts med den som beskrivs i faktabladet. Denna förordning ska inte påverka tillämpningen av Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/65/EG.¹⁴
- (20) Enhetliga regler bör fastställas som ger säljaren av investeringsprodukten viss valmöjlighet beträffande genom vilket medium icke-professionella investerare ska tillhandahållas faktabladet, så att även elektronisk kommunikation tillåts om detta passar transaktionens omständigheter. Emellertid bör icke-professionella investerare ha rätt att få det i pappersform. Faktablad bör alltid vara gratis, för att tillgodose konsumenternas intresse av att få tillgång till information.
- (21) För att trygga icke-professionella investerares förtroende för investeringsprodukter, bör det fastställas krav på lämpliga interna förfaranden som säkerställer att icke-professionella investerare efter klagomål får meningsfulla svar från utvecklaren av investeringsprodukten.
- (22) Alternativa tvistlösningsförfaranden möjliggör snabbare och mindre kostsamma regleringar av tvister än i domstol och minskar belastningen på domstolsväsendet. Av detta skäl bör utvecklare och säljare av investeringsprodukter åläggas att delta i sådana förfaranden som icke-professionella investerare inleder om rättigheterna och

¹⁴ EGT L 271, 9.10.2002, s. 16.

skyldigheterna enligt denna förordning, fast omfattas av skydd i enlighet med principen om effektivt rättsligt skydd. Alternativa tvistlösningsförfaranden bör i synnerhet inte inkräkta på de berörda parternas rätt att väcka talan i domstol.

- (23) Då faktablad om investeringsprodukter bör tas fram av enheter inom finansmarknadernas bank-, försäkrings-, värdepappers- och fondsektorer, är det mycket viktigt att säkerställa ett smidigt samarbete mellan de olika myndigheter som har tillsyn över utvecklare av investeringsprodukter, så att de har ett gemensamt förhållningssätt till tillämpningen av denna förordning.
- (24) Det är viktigt att medlemsstaterna ser till att överträdelser av förordningen blir föremål för lämpliga administrativa sanktioner och åtgärder, i linje med kommissionens meddelande från december 2010 om att förstärka sanktionssystemen i den finansiella tjänstesektorn¹⁵ och för att säkerställa att kraven i denna förordning efterlevs. Utom i vissa väl definierade fall bör sanktioner och åtgärder normalt offentliggöras, för att se till att sanktioner har en avskräckande effekt och stärker skyddet av investerare genom att varna dem för investeringsprodukter som saluförs i strid med denna förordning.
- (25) För att uppfylla denna förordnings mål bör befogenheten att anta delegerade akter i enlighet med artikel 290 i EUF-fördraget delegeras till kommissionen, när det gäller specifikationen av presentationen av och formatet för faktablad. Detsamma gäller dessas innehåll, närmare krav på när de ska tillhandahållas samt deras ändring och översyn. Särskilt viktigt är att kommissionen under sitt förberedelsearbete genomför lämpliga samråd. Kommissionen bör, då den förbereder och utarbetar delegerade akter, se till att relevanta handlingar översänds samtidigt, i god tid och på rätt sätt till Europaparlamentet och rådet.
- (26) Kommissionen bör anta förslag till tekniska tillsynsstandards som Esma, EBA och Eiopa utarbetat i enlighet med artikel 8 om metoden för presentation av risker och avkastning och för kostnadsberäkning. Den bör göra detta genom delegerade akter i enlighet med artikel 290 i EUF-fördraget och i enlighet med artiklarna 10–14 i förordningarna (EU) nr 1093/2010, 1094/2010 respektive 1095/2010.
- (27) När medlemsstaterna behandlar personuppgifter i enlighet med denna förordning och under de behöriga myndigheternas tillsyn, gäller Europaparlamentets och rådets direktiv 95/46/EG av den 24 oktober 1995 om skydd för enskilda personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter¹⁶. När de europeiska tillsynsmyndigheterna behandlar personuppgifter i enlighet med denna förordning och under den Europeiska datatillsynsmannen tillsyn, gäller Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 45/2001 av den 18 december 2000 om skydd för enskilda då gemenskapsinstitutionerna och gemenskapsorganen behandlar personuppgifter och om den fria rörligheten för sådana uppgifter¹⁷. Behandling av personuppgifter inom denna förordnings ramar, som de behöriga myndigheternas utbyte eller överföring av personuppgifter, bör följa direktiv 95/46/EG. De europeiska tillsynsmyndigheternas utbyte eller överföring av information bör följa förordning (EG) nr 45/2001.

¹⁵ KOM(2010)716.

¹⁶ EGT L 281, 23.11.1995, s. 31.

¹⁷ EGT L 8, 12.1.2001, s. 1.

- (28) Eftersom fondföretags fondandelar utgör investeringsprodukter i den mening som avses i denna förordning, innebär de nyligen föreskrivna kraven på basfakta för investerare enligt direktiv 2009/65/EG att det skulle vara proportionerligt att medge fondföretag en övergångsperiod på fem år från denna förordnings ikraftträdande då de inte skulle omfattas av denna. Efter denna period skulle de omfattas av denna förordning, om inte denna övergångsperiod förlängs.
- (29) En översyn av förordningen bör göras fyra år efter det att den har trätt i kraft, för att ta hänsyn till utvecklingen på marknaden, som tillkomsten av nya typer av investeringsprodukter samt utvecklingen på andra områden inom EU-lagstiftningen och medlemsstaternas erfarenheter. Vid översynen bör det utvärderas om införda åtgärder har gjort att den genomsnittlige icke-professionelle investeraren bättre förstår investeringsprodukter och ökat produkternas jämförbarhet. Det bör också övervägas om den övergångsperiod som gäller för fondföretag bör förlängas, eller om andra alternativ för behandlingen av fondföretag kan övervägas. På grundval av översynen bör kommissionen lägga fram en rapport för Europaparlamentet och rådet, i förekommande fall åtföljd av lagförslag.
- (30) För att ge utvecklare och säljare av investeringsprodukter tillräckligt med tid att förbereda den praktiska tillämpningen av kraven i denna förordning, bör dessa krav inte bli tillämpliga förrän två år efter det att förordningen har trätt i kraft.
- (31) I denna förordning respekteras de grundläggande rättigheter och iakttas de principer som särskilt erkänns i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna.
- (32) Målet för den föreslagna åtgärden är att förstärka skyddet av icke-professionella investerare och förbättra deras förtroende för investeringsprodukter, även när dessa produkter säljs över gränserna. Detta kan därför inte i tillräcklig utsträckning uppnås av medlemsstaterna om de agerar oberoende av varandra, och endast genom åtgärder på EU-nivå kan de identifierade svagheter hanteras och därför, för att dess effekter bättre kan uppnås på unionsnivå, får unionen vidta åtgärder i enlighet med den subsidiaritetsprincip som föreskrivs i artikel 5 i fördraget om Europeiska unionen. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går denna förordning inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå dessa mål.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

KAPITEL I

SYFTE, TILLÄMPNINGSSOMRÅDE OCH DEFINITIONER

Artikel 1

I denna förordning föreskrivs enhetliga regler om formatet för och innehållet i det faktablad som utvecklare av investeringsprodukter ska ta fram och enhetliga regler om dess tillhandahållande till icke-professionella investerare.

Artikel 2

Denna förordning ska tillämpas på utveckling och försäljning av investeringsprodukter.

Den ska dock inte tillämpas på följande produkter:

- (a) Försäkringsprodukter som inte erbjuder ett återköpsvärde eller där återköpsvärdet helt eller delvis inte är direkt eller indirekt exponerat mot marknadsfluktuationer.
- (b) Inlåning med avkastning med föreskriven ränta.
- (c) Värdepapper som avses i artikel 1.2 b–g och i–j i direktiv 2003/71/EG.
- (d) Andra värdepapper som inte innefattar ett derivat.
- (e) Tjänstepensionsordningar som omfattas av direktiv 2003/41/EG eller direktiv 2009/138/EG.
- (f) Pensionsprodukter för vilka ett finansiellt bidrag från arbetsgivaren krävs enligt nationell lagstiftning och där arbetstagaren inte kan välja vem som tillhandahåller pensionsprodukten.

Artikel 3

1. Om de utvecklare av investeringsprodukter som omfattas av denna förordning även omfattas av direktiv 2003/71/EG, ska både förordningen och det direktivet vara tillämpliga.
2. Om de utvecklare av investeringsprodukter som omfattas av denna förordning även omfattas av direktiv 2009/138/EG, ska både förordningen och det direktivet vara tillämpliga.

Artikel 4

I denna förordning gäller följande definitioner:

- (a) *investeringsprodukt*: en investering där – oberoende av produktens rättsliga form – det belopp som ska betalas tillbaka till investeraren är beroende av fluktuerande referensvärden eller avkastningen på en eller flera tillgångar som inte köps direkt av investeraren.
- (b) *utvecklare av investeringsprodukter*:
 - i) Alla fysiska eller juridiska personer som utvecklar en investeringsprodukt.
 - ii) Alla fysiska eller juridiska personer som i en befintlig investeringsprodukt ändrar dess risk- och avkastningsprofil eller kostnaderna vid en investering i investeringsprodukten.
- (c) *icke-professionella investerare*:
 - i) Icke-professionella kunder enligt artikel 4.1.12 i direktiv 2004/39/EG.

- ii) Kunder i den mening som avses i direktiv 2002/92/EG.
- (d) *pensionsprodukter*: produkter som enligt nationell lagstiftning som främsta syfte har att ge investerarna en inkomst vid pensionering och berättigar investeraren till vissa förmåner.
- (e) *varaktigt medium*: varaktigt medium enligt definitionen i artikel 2 m i direktiv 2009/65/EG.
- (f) *behöriga myndigheter*: de nationella myndigheter i medlemsstaterna som har laglig befogenhet att övervaka utvecklare av investeringsprodukter eller personer som säljer en investeringsprodukt till icke-professionella investerare.

KAPITEL II FAKTABLAD

AVSNITT 1 UPPRÄTTANDE AV FAKTABLAD

Artikel 5

För varje investeringsprodukt som denne utvecklare ska en utvecklare av investeringsprodukter upprätta ett faktablad i enlighet med de krav som föreskrivs i denna förordning och offentliggöra handlingen på valfri webbplats, innan produkten får säljas till icke-professionella investerare.

AVSNITT II FAKTABLADETS FORM OCH INNEHÅLL

Artikel 6

1. Faktabladet ska vara korrekt, rättvisande, klart och ej vilseledande.
2. Den ska vara ett fristående dokument, klart åtskilt från marknadsföringsmaterial.
3. Den ska upprättas som ett kort dokument, som är
 - (a) presenterat och utformat så att det är lättläst, med tillräckligt stora tecken,
 - (b) klart formulerat och skrivet på ett språk som underlättar för den icke-professionella investeraren att ta till sig den förmedlade informationen, bland annat på följande sätt:
 - i) Språket ska vara klart, koncist och begripligt.
 - ii) Jargong ska undvikas.
 - iii) Tekniska termer ska undvikas, om vardagliga uttryck i stället kan användas.

4. Om färger används, får de inte minska informationens begriplighet om faktabladet skulle tryckas eller kopieras i svartvitt.
5. Om utvecklaren av investeringsprodukter använder sitt eller sin koncerns firmamärke eller logotyp i faktabladet, får detta inte avleda den icke-professionella investeraren från handlingens uppgifter eller fördunkla texten.

Artikel 7

Faktabladet ska vara avfattat på det officiella språket – eller ett av de officiella språken – i den medlemsstat där produkten säljs, eller på ett språk som godtas av de behöriga myndigheterna i den medlemsstaten, eller ska översättas till något av dessa språk om det har avfattats på ett annat språk.

Artikel 8

1. Titeln ”Faktablad” ska återges tydligt överst på första sidan i faktabladet. En förklaring ska följa direkt under titeln. Denna ska ha följande lydelse:

”Detta faktablad innehåller basfakta om denna investeringsprodukt. Faktabladet är inte reklammaterial. Det är information som krävs enligt lag för att hjälpa dig att förstå vad en investering i produkten innebär och riskerna med denna. Du rekommenderas att läsa det så att du kan fatta ett välgrundat investeringsbeslut.”

2. Faktabladet ska innehålla följande uppgifter:

- (a) I ett avsnitt i början av dokumentet: namnet på investeringsprodukten och namnet på dess utvecklare.
- (b) I ett avsnitt med titeln ”Vad investeringen gäller?”: investeringsproduktens natur och huvuddrag, inklusive
 - i) typen av investeringsprodukt,
 - ii) dess syften och hur de ska uppnås,
 - iii) en uppgift om huruvida utvecklaren av investeringsprodukten har specifika miljöresultat, sociala resultat eller ledningsresultat, antingen för sin affärsverksamhet eller investeringsprodukten, och i så fall en uppgift om vilka resultat som eftersträvas och hur de ska uppnås,
 - iv) närmare uppgifter om försäkringsförmåner, om investeringsprodukten erbjuder sådana,
 - v) investeringsproduktens löptid, om denna är känd,
 - vi) resultatscenarior, om detta är relevant för produktens natur.
- (c) I ett avsnitt med titeln ”Kan jag förlora pengar?”: en kortfattad upplysning om huruvida kapitalförluster är möjliga, inklusive

- i) erbjudna garantier eller erbjudet kapitalskydd, samt dessas eventuella begränsningar,
 - ii) om investeringsprodukten omfattas av en kompensations- eller garantiordning.
- (d) I ett avsnitt med titeln ”*Vad innebär den?*”: uppgifter om den rekommenderat kortaste innehavstiden och produktens väntade likviditetsprofil, inklusive möjligheterna och villkoren för en minskning eller avveckling under löptiden, med beaktande av investeringsprodukten risk- och avkastningsprofil samt den marknadsutveckling den är inriktad på.
 - (e) I ett avsnitt med titeln ”*Vilka är riskerna och vad kan jag få tillbaka?*”: investeringsprodukten risk- och avkastningsprofil, inklusive en sammanfattande indikator på denna profil och varningar för särskilda risker som eventuellt inte helt beaktas i den sammanfattande indikatorn.
 - (f) I ett avsnitt med titeln ”*Vilka är kostnaderna?*”: investeringsprodukten kostnader, som ska omfatta investerarens direkta och indirekta kostnader, inbegripet sammanfattande indikatorer på dessa kostnader.
 - (g) I ett avsnitt med titeln ”*Tidigare resultat?*”: investeringsprodukten tidigare resultat, om detta är relevant med tanke på produktens natur och hur länge resultat föreläggat.
 - (h) För pensionsprodukter, i ett avsnitt med titeln ”*Vad får jag när jag pensioneras?*”: beräkningar av möjliga framtida resultat.
3. Utvecklaren av investeringsprodukter får endast ta med andra uppgifter, om det är nödvändigt för att icke-professionella investerare ska kunna fatta ett välgrundat investeringsbeslut om en viss investeringsprodukt.
 4. Den information som avses i punkt 2 ska presenteras i ett gemensamt format, inklusive gemensamma rubriker och med den standardiserade ordning som anges i punkt 2, för att möjliggöra en jämförelse med andra investeringsprodukters faktablad. Faktabladet ska ha en tydlig gemensam symbol för att skilja det från andra dokument.
 5. Kommissionen ska ha befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 23 som anger närmare uppgifter om presentationen av och innehållet i var och en av de uppgifter som avses i punkt 2, presentationen av och närmare uppgifter i annan information som produktutvecklaren kan införa i faktabladet och som avses i punkt 3, samt närmare uppgifter om det gemensamma format och den gemensamma symbol som avses i punkt 4. Kommissionen ska ta hänsyn till skillnaderna mellan investeringsprodukter och icke-professionella investerarens förmåga, liksom investeringsprodukters egenskaper som gör det möjligt för icke-professionella investerare att välja mellan olika underliggande investeringar eller andra alternativ som produkten erbjuder, inklusive om detta val kan göras vid olika tidpunkter eller ändras i framtiden.
 6. Europeiska bankmyndigheten (EBA), Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten (Eiopa) och Europeiska värdepappers- och

marknadsmyndigheten (Esma) ska utarbeta förslag till tillsynsstandarder för fastställande av följande:

- (i) Metoden bakom presentationen av risker och avkastning som avses i punkt 2 e i denna artikel, och
- (j) den kostnadsberäkning som avses i i punkt 2 f i denna artikel.

I förslaget till tekniska tillsynsstandarder ska de olika typerna av investeringsprodukter beaktas. De europeiska tillsynsmyndigheterna ska överlämna sina förslag till tekniska tillsynsstandarder till kommissionen senast [...].

Befogenhet ska ges till kommissionen att anta de tekniska tillsynsstandarderna i enlighet med artiklarna 10–14 i förordning (EU) nr 1093/2010, artiklarna 10–14 i förordning (EG) nr 1094/2010 och artiklarna 10–14 i förordning (EU) nr 1095/2010.

Artikel 9

Reklammaterial som innehåller särskild information om investeringsprodukten får inte innehålla några uppgifter som strider mot informationen i faktabladet eller minskar dess betydelse. I reklamaterialet ska det anges att det finns ett faktablad och hur det kan erhållas.

Artikel 10

1. Utvecklaren av investeringsprodukten ska regelbundet se över informationen i faktabladet och ändra det om översynen visar att ändringar måste göras.
2. Kommissionen ska ha befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 23 med närmare föreskrifter för översynen av den information som lämnas i faktabladet och revideringen av faktabladet när det gäller följande:
 - (a) Villkor och frekvens för översynen av faktabladets information.
 - (b) På vilka villkor informationen i faktabladet måste ändras, och på vilka villkor det är obligatoriskt eller frivilligt att på nytt offentliggöra det ändrade faktabladet.
 - (c) På vilka särskilda villkor informationen i faktabladet måste ses över eller faktabladet måste ändras om en investeringsprodukt inte förtlöpande tillhandahålls icke-professionella investerare.
 - (d) Under vilka omständigheter icke-professionella investerare ska informeras om ett ändrat faktablad för en investeringsprodukt som de har köpt.

Artikel 11

1. Om en utvecklare av en investeringsprodukt har upprättat ett faktablad som inte uppfyller kraven i artiklarna 6, 7 och 8 och som en icke-professionell investerare har förlitat sig på vid sitt investeringsbeslut, kan den icke-professionella investeraren

kräva ersättning av utvecklaren av investeringsprodukten för de förluster som denne har åsamkats till följd av användningen av faktabladet.

2. Om en icke-professionell investerare styrker att en förlust uppkommit till följd av användningen av informationen i faktabladet, ska utvecklaren av investeringsprodukten bevisa att faktabladet har upprättats i enlighet med artiklarna 6, 7 och 8 i denna förordning.
3. Fördelningen av den bevisbörda som avses i punkt 2 får inte ändras på förhand genom ett avtal. Klausuler i sådana förhandsavtal får inte vara bindande för den icke-professionella investeraren.

AVDELNING III

TILLHANDAHÅLLANDE AV FAKTABLADET

Artikel 12

1. En person som säljer en investeringsprodukt till icke-professionella investerare ska tillhandahålla dem faktabladet i god tid innan en transaktion avseende investeringsprodukten genomförs.
2. Genom undantag från punkt 1 får en person som säljer en investeringsprodukt tillhandahålla faktabladet till den icke professionella investeraren omedelbart efter det att transaktionen genomförts, om
 - (a) den icke-professionella investeraren väljer att genomföra transaktionen med hjälp av teknik för distanskommunikation, om
 - (b) tillhandahållandet av faktabladet i enlighet med punkt 1 inte är möjligt, och
 - (c) om den person som säljer investeringsprodukten har informerat den icke-professionella investeraren om detta.
3. Om på varandra följande transaktioner avseende samma investeringsprodukt genomförs för en icke-professionell investerares räkning enligt anvisningar som denne givit till den person som säljer investeringsprodukten före den första transaktionen, ska skyldigheten att tillhandahålla ett faktablad enligt punkt 1 gälla endast den första transaktionen.
4. Kommissionen ska ges befogenhet att anta delegerade akter enligt artikel 23 om
 - (a) villkoren för fullgörandet av kravet att tillhandahålla faktabladet i god tid enligt punkt 1,
 - (b) metoden och tidsfristen för tillhandahållandet av faktabladet enligt punkt 2.

Artikel 13

1. Den person som säljer en investeringsprodukt ska tillhandahålla faktabladet till icke-professionella investerare kostnadsfritt.
2. Den person som säljer en investeringsprodukt ska tillhandahålla faktabladet till den icke-professionella investeraren på något av följande medier:
 - (a) På papper.
 - (b) Med hjälp av annat varaktigt medium än papper, om villkoren i punkt 4 är uppfyllda.
 - (c) På en webbplats, om villkoren i punkt 5 är uppfyllda.
3. Om faktabladet tillhandahålls på annat varaktigt medium än papper eller på en webbplats, ska på begäran ett pappersexemplar kostnadsfritt tillhandahållas icke-professionella investerare.
4. Faktabladet får tillhandahållas på annat varaktigt medium än papper, om följande villkor är uppfyllda:
 - (a) Det varaktiga mediet är lämpligt att använda i samband med den affär som genomförs mellan den person som säljer en investeringsprodukt och den icke-professionella investeraren, och
 - (b) den icke-professionella investeraren har fått möjlighet att välja mellan att få informationen på papper eller på det varaktiga mediet, och har valt det senare mediet.
5. Faktabladet får tillhandahållas på en webbplats, om faktabladet är personligt riktat till den icke-professionella investeraren eller om följande villkor är uppfyllda:
 - (a) Det är lämpligt att tillhandahålla faktabladet på en webbplats i samband med den affär som genomförs mellan den person som säljer en investeringsprodukt och den icke-professionella investeraren.
 - (b) Den icke-professionella investeraren har samtyckt till att faktabladet tillhandahålls på en webbplats.
 - (c) Den icke-professionella investeraren har underrättats elektroniskt om webbadressen och var på webbplatsen faktabladet finns tillgängligt.
 - (d) Om faktabladet har ändrats i enlighet med artikel 10, ska alla ändrade versioner också göras tillgängliga för den icke-professionella investeraren.
 - (e) Det garanteras att faktabladet finns tillgängligt på webbplatsen under en så lång tidsperiod som den icke-professionella investeraren rimligtvis kan behöva ta del av det.
6. Vid tillämpningen av punkterna 4 och 5 ska tillhandahållande av information på annat varaktigt medium än papper eller på en webbplats anses vara lämpligt i samband med den affär som genomförs mellan den person som säljer en

investeringsprodukt och den icke-professionella investeraren, om det finns bevis för att den icke-professionella investeraren har regelbunden tillgång till Internet. Om den icke-professionella investeraren har lämnat en e-postadress för att genomföra affären ska detta anses som ett sådant bevis.

KAPITEL III

KLAGOMÅL, RÄTTSLIG PRÖVNING, SAMARBETE

Artikel 14

Utvecklaren av investeringsprodukten ska upprätta lämpliga förfaranden och arrangemang som säkerställer att icke-professionella investerare som har framfört klagomål på faktabladet får ett ordentligt svar i tid och på ett adekvat sätt.

Artikel 15

1. Om en icke-professionell investerare vid en tvist om rättigheter och skyldigheter som följer av denna förordning inleder ett förfarande för alternativ tvistlösning enligt nationell lagstiftning mot en utvecklare eller försäljare av investeringsprodukter, ska utvecklaren eller försäljaren av investeringsprodukter delta i det förfarandet, förutsatt att följande krav är uppfyllda:
 - (a) Beslut som förfarandet leder till är inte bindande.
 - (b) Preskriptionstiden för att få tvisten prövad i domstol har tillfälligt upphävts medan förfarandet för alternativ tvistlösning pågår.
 - (c) Preskriptionstiden för kravet har upphävts medan förfarandet pågår.
 - (d) Förfarandet är kostnadsfritt eller förenat med måttliga kostnader enligt nationell lagstiftning.
 - (e) Parterna kan få tillgång till förfarandet även på annat sätt än på elektronisk väg.
 - (f) Undantagsvis är interimistiska åtgärder möjliga i brådskande situationer.
2. Medlemsstaterna ska underrätta kommissionen om de enheter som svarar för handläggningen av de förfaranden som avses i punkt 1 senast den [fyll i datum – 6 månader efter ikraftträdandet för/tillämpningen av denna förordning]. De ska utan dröjsmål underrätta kommissionen om alla eventuella senare förändringar vad gäller dessa enheter.
3. Enheter som svarar för handläggningen av de förfaranden som avses i punkt 1 ska samarbeta med varandra för att lösa gränsöverskridande tvister som uppstår inom ramen för denna förordning.

Artikel 16

Vid tillämpningen av denna förordning ska de behöriga myndigheterna samarbeta med varandra och med de enheter som ansvarar för de förfaranden för klagomål och tvistlösning utanför domstol som avses i artikel 15.

Framför allt ska de behöriga myndigheterna utan onödigt dröjsmål förse varandra med den information som är relevant för fullgörandet av deras uppgifter enligt denna förordning.

Artikel 17

1. Medlemsstaterna ska tillämpa direktiv 95/46/EG på behandling av personuppgifter som sker i medlemsstaten enligt denna förordning.
2. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 45/2001 ska tillämpas på behandling av personuppgifter på EBA, Eiopa och Esma.

KAPITEL IV ADMINISTRATIVA SANKTIONER OCH ÅTGÄRDER

Artikel 18

1. Medlemsstaterna ska fastställa bestämmelser om lämpliga administrativa sanktioner och åtgärder som ska tillämpas vid överträdelser av denna förordning och ska vidta alla nödvändiga åtgärder för att se till att de genomförs. Dessa sanktioner och åtgärder ska vara effektiva, proportionerliga och avskräckande.

Senast [24 månader efter denna förordnings ikraftträdande] ska medlemsstaterna underrätta kommissionen och gemensamma kommittén för de europeiska tillsynsmyndigheterna om de bestämmelser som avses i första stycket. De ska utan dröjsmål underrätta kommissionen och den gemensamma kommittén för de europeiska tillsynsmyndigheterna om eventuella senare ändringar av dem.

2. Vid utövandet av sina befogenheter enligt artikel 19 ska de behöriga myndigheterna samarbeta nära för att se till att de administrativa åtgärderna och sanktionerna leder till de resultat som eftersträvas med denna förordning, och ska samordna sina insatser för att undvika eventuellt dubbelarbete och överlappningar när de tillämpar de administrativa åtgärderna och sanktionerna på gränsöverskridande ärenden.

Artikel 19

1. Denna artikel är tillämplig på följande överträdelser:
 - (a) Faktabladet överensstämmer inte med artikel 6.1–6.3 och artikel 7.
 - (b) Faktabladet innehåller inte de uppgifter som anges i artikel 8.1 och 8.2 eller presenteras inte i enlighet med artikel 8.4.

- (c) Reklammaterial innehåller uppgifter om investeringsprodukten som strider mot informationen i faktabladet, i strid med artikel 9.
 - (d) Faktabladet ses inte över och ändras i enlighet med artikel 10.
 - (e) Faktabladet har inte tillhandahållits i god tid i enlighet med artikel 12.1.
 - (f) Faktabladet har inte tillhandahållits kostnadsfritt i enlighet med artikel 13.1.
2. Medlemsstaterna ska se till att de behöriga myndigheterna har befogenhet att vidta åtminstone följande administrativa åtgärder och sanktioner:
- (a) Ett förbud mot saluföringen av en investeringsprodukt.
 - (b) Ett tillfälligt förbud mot saluföringen av en investeringsprodukt.
 - (c) En varning som ska offentliggöras och innehåller uppgifter om den ansvariga personens identitet och överträdelsens art.
 - (d) Ett beslut om publikation av en ny version av faktabladet.
3. Medlemsstaterna ska se till att de behöriga myndigheterna, om dessa har vidtagit en eller flera administrativa åtgärder och sanktioner i enlighet med punkt 2, har befogenhet att utfärda – eller kräva att utvecklaren av investeringsprodukten eller försäljaren av investeringsprodukten utfärdar – ett meddelande direkt riktat till den berörda icke-professionella investeraren med information om den administrativa åtgärden eller sanktionen samt om vart man ska vända sig för att framföra klagomål eller yrka på gottgörelse.

Artikel 20

De behöriga myndigheterna ska vidta de administrativa åtgärder och sanktioner som avses i artikel 19.2 med beaktande av alla relevanta omständigheter, bland annat

- (a) överträdelsens allvar och varaktighet,
- (b) den ansvariga personens grad av ansvar,
- (c) överträdelsens inverkan på icke-professionella investerares intressen,
- (d) samarbetsviljan hos den person som är ansvarig för överträdelsen,
- (e) den ansvariga personens eventuella tidigare överträdelser.

Artikel 21

1. Om den behöriga myndigheten har offentliggjort administrativa åtgärder och sanktioner, ska den samtidigt underrätta EBA, Eiopa och Esma om dem.

2. Medlemsstaterna ska en gång om året till EBA, Eiopa och Esma lämna sammanställda uppgifter om alla administrativa åtgärder och sanktioner som vidtagits i enlighet med artiklarna 18 och 19.2.
3. EBA, Esma och Eiopa ska offentliggöra dessa uppgifter i en årlig rapport.

Artikel 22

Sanktioner och åtgärder som vidtagits mot överträdelser som avses i artikel 19.1 ska offentliggöras utan onödigt dröjsmål, inbegripet åtminstone uppgifter om typen av överträdelse av denna förordning och om de ansvariga personernas identitet, såvida inte ett sådant offentliggörande allvarligt skulle hota finansmarknaderna.

Om ett offentliggörande skulle åsamka de berörda parterna oproportionell skada, ska de behöriga myndigheterna offentliggöra sanktionerna eller åtgärderna utan att lämna ut namn.

KAPITEL IV SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 23

1. Befogenheten att anta delegerade akter ges till kommissionen med förbehåll för de villkor som anges i denna artikel.
2. Befogenheten att anta de delegerade akter som avses i artiklarna 8.5, 10.2 och 12.4 ska ges till kommissionen för en period av [4 år] från det att denna förordning har trätt i kraft. Delegeringen av befogenhet ska genom tyst medgivande förlängas med perioder av samma längd, om inte Europaparlamentet eller rådet motsätter sig en sådan förlängning senast tre månader före utgången av perioden i fråga.
3. Den delegering av befogenheter som avses i artiklarna 8.5, 10.2 och 12.4 får när som helst återkallas av Europaparlamentet eller rådet. Ett beslut om återkallande ska innebära att delegeringen av den befogenhet som anges i beslutet upphör att gälla. Beslutet får verkan dagen efter det att det offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*, eller vid ett senare i beslutet angivet datum. Det påverkar inte giltigheten av delegerade akter som redan har trätt i kraft.
4. Så snart kommissionen antar en delegerad akt, ska den samtidigt delge Europaparlamentet och rådet denna.
5. En delegerad akt som antas enligt artiklarna 8.5, 10.2 och 12.4 ska träda i kraft endast om varken Europaparlamentet eller rådet har gjort invändningar mot den delegerade akten inom en period av två månader från den dag då akten delgavs Europaparlamentet och rådet, eller om både Europaparlamentet och rådet, före utgången av den perioden, har underrättat kommissionen om att de inte kommer att invända. Denna period ska förlängas med [två månader] på Europaparlamentets eller rådets initiativ.

Artikel 24

Förvaltningsbolag och investeringsbolag som avses i artiklarna 2.1 och 27 i direktiv 2009/65/EG och personer som säljer andelar i fondföretag enligt definitionen i artikel 1.2 i direktivet ska undantas från skyldigheterna enligt denna förordning till och med den [EUT: var vänlig för in det datum som infaller fem år efter ikraftträdandet].

Artikel 25

1. Kommissionen ska se över denna förordning fyra år efter dagen för förordningens ikraftträdande. Översynen ska omfatta en allmän undersökning av den praktiska tillämpningen av förordningens bestämmelser, med vederbörlig hänsyn till utvecklingen på marknaden för produkter för icke-professionella investerare. När det gäller fondföretag enligt definitionen i artikel 1.2 i direktiv 2009/65/EG ska det vid översynen bedömas om övergångsbestämmelserna enligt artikel 24 i denna förordning ska förlängas eller om bestämmelserna om basfakta för investerare i direktiv 2009/65/EG efter kartläggning av eventuellt nödvändiga justeringar kan ersättas eller anses likvärdiga med faktabladet enligt denna förordning. Vid översynen ska även en eventuell utvidgning av förordningens tillämpningsområde till andra finansiella produkter övervägas.
2. Kommissionen ska efter samråd med den gemensamma kommittén för de europeiska tillsynsmyndigheterna lägga fram en rapport för Europaparlamentet och rådet, vid behov åtföljd av ett lagstiftningsförslag.

Artikel 26

Denna förordning träder i kraft den tjugonde dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Den ska tillämpas från och med den [två år efter ikraftträdandet].

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Bryssel den

På Europaparlamentets vägnar
Ordförande

På rådets vägnar
Ordförande